

Initiative

norstat

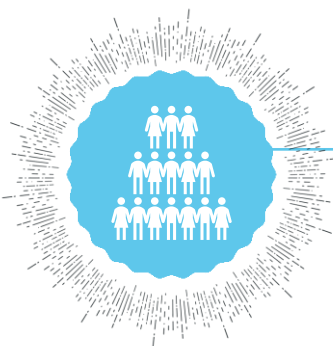
„EESTI RIIKLIKE METSANDUSANDMETE USALDUSVÄÄRSUS,
KVALITEET JA KÄTTESAADAVUS“
UURINGU ARUANNE

VEEBRUAR 2025

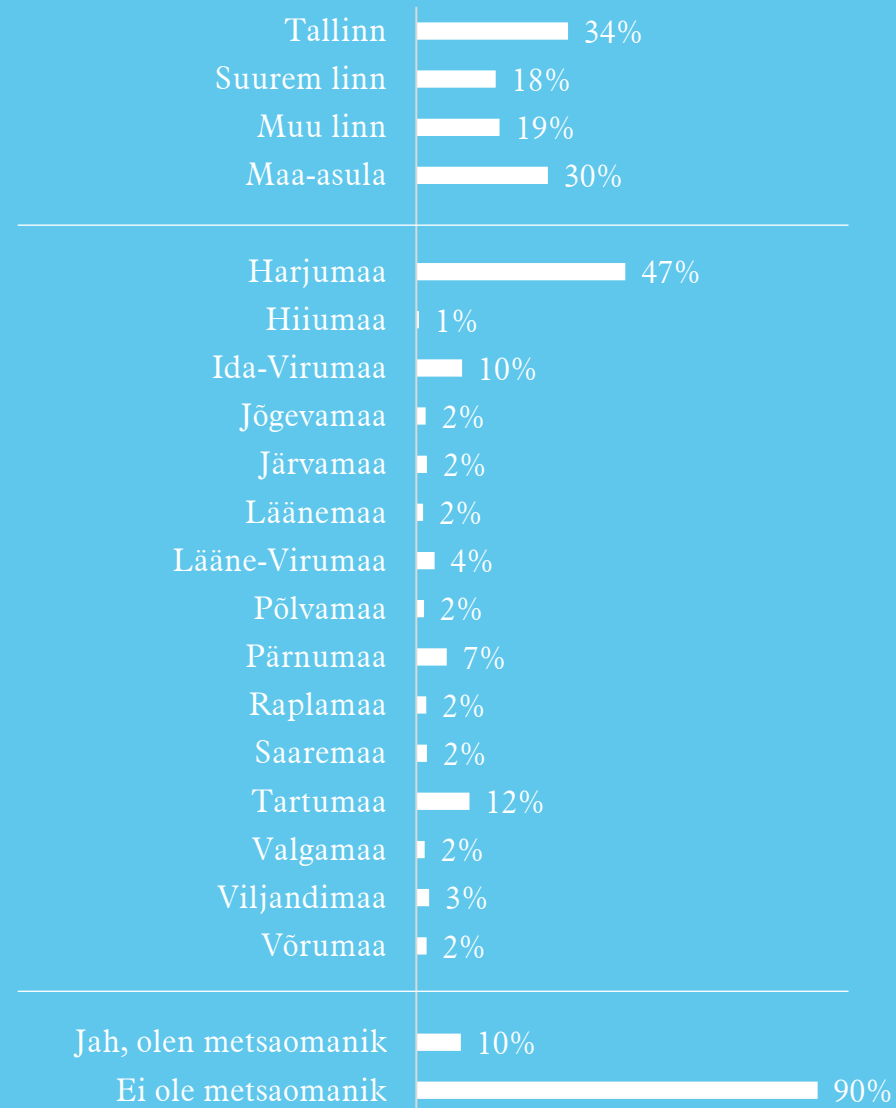
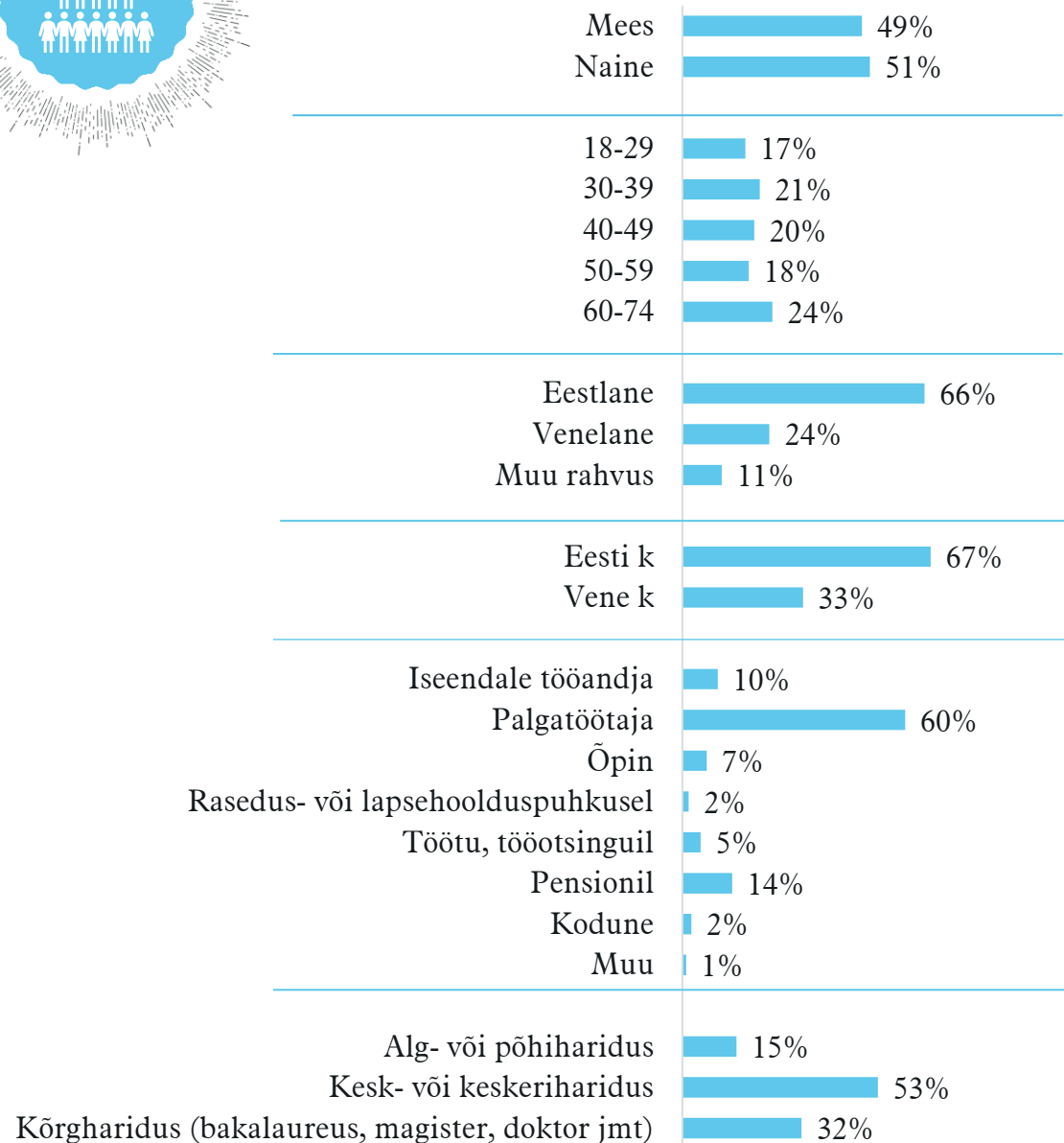

UURINGU EESMÄRK & METOODIKA

- Uuring on tellitud Keskkonnaagentuuri poolt reaalajamajanduse metsaprojekti eesmärkide täitmiseks. Reaalajamajanduse metsaprojekti viiakse ellu Majandus-ja Kommunikatsiooniministeeriumi kinnitatud reaalajamajanduse visiooni 2020-2027 tegevuskava raames ja vahenditest
- Uuringu eesmärk oli saada sisendit reaalajamajanduse metsaprojekti nimega „Raieinfo operatiivsemaks“ senise tegevuse tulemuste hindamiseks ning edasiste tegevuste planeerimiseks. Uuringu käigus selgitati välja, kui usaldusväärseks ja kvaliteetseks peetakse riiklikke metsandusandmeid, millistest allikatest metsandusandmeid ja/või metsandusalast infot saadakse, millised on ootused metsandusandmete kättesaadavuse ja kasutamise osas ning milliseid andmeid on puudu
- Uuring viidi läbi veebiküsitlusena (Norstat online paneelis) ajavahemikus 05.02.2025 - 19.02.2025
- Uuringu sihtrühmaks olid Eesti elanikud vanuses 18-74. Valim on esinduslik Eesti elanikkonna suhtes soo, vanuserühma, maakonna, asualatüübi, haridustaseme ja rahvuse lõikes
- Kokku koguti 1000 vastust

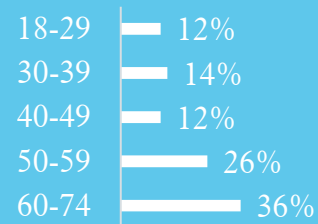
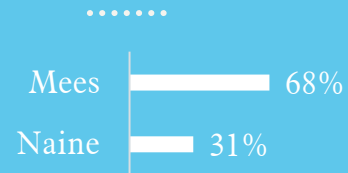
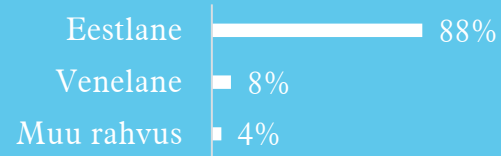

VALIMIAOTUS

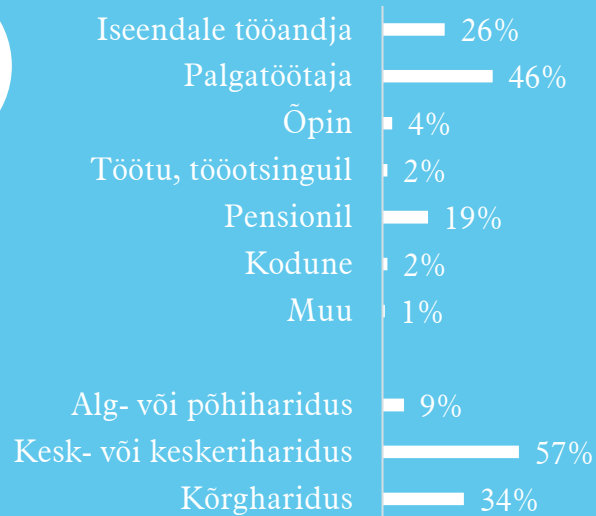

RAHVUS, SUGU & VANUS

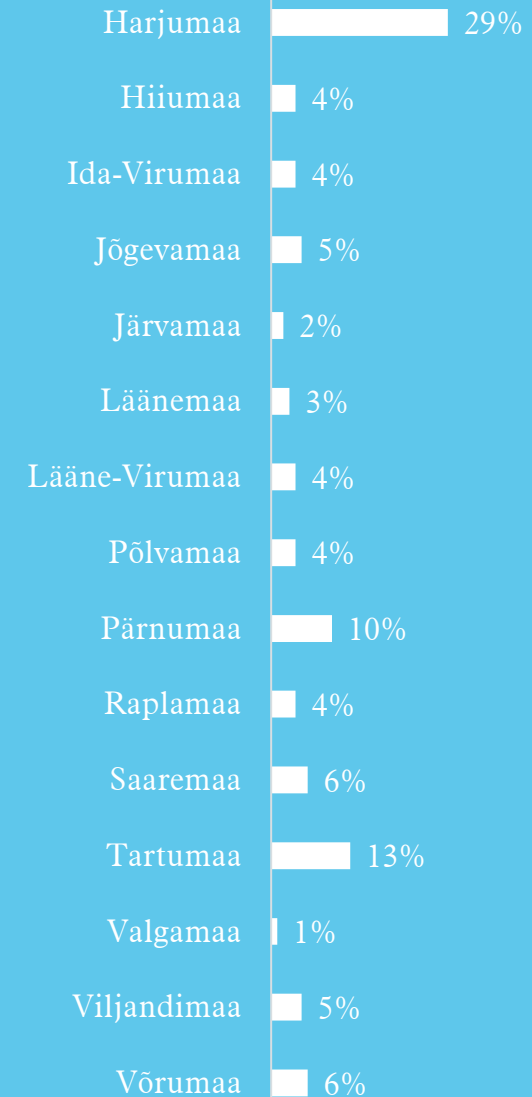
STAATUS & HARIDUS

METSAOMANIKE TAUSTAANDMED N=100

ELUKOHT

HUVI JA TEADLIKKUS RIIKLIKE METSANDUSANDMETE JA/VÕI METSANDUSALASE INFO OSAS

Huvi ja teadlikkus
riiklike metsandusandmete ja/või
metsandusalase info osas

Uuringu üheks eesmärgiks oli saada ülevaade erinevate elanikegruppide teadlikkusest metsandusandmetest. Selleks küsiti vastajatelt:

- kas ja mil määral ollakse üldiselt huvitatud metsandusandmetest ning nendega seotud teemadest
- kas nad on kunagi otsinud või kasutanud riiklikke metsandusandmeid praktilisel eesmärgil
- mis põhjusel nad riiklikke metsandusandmeid otsinud või kasutanud on

Vastajatele defineeriti enne küsimuste esitamist ära, mida peetakse silmas metsandusandmete ja nendega seotud teemadega ning kuidas eristatakse riiklikke metsandusandmeid:

- **Metsandusandmed ja nendega seotud teemad:** mitmesugune teave, mis on seotud Eesti metsade seisundi, kasutamise ja majandamisega
- **Riiklikud metsandusandmed:** andmed, mida koguvad ja haldavad riigiasutused ja mis on üheks aluseks poliitika kujundamisel. Andmed on vajalikud, et jälgida, analüüsida ja toetada metsade kasvatamist, kaitset ja kasutamist. Need andmed hõlmavad muuhulgas teavet näiteks metsade pindala, puuliikide koosseisu, kasvutingimuste, raiemahtude, metsade tervisliku seisundi ja elurikkuse kohta või ka laiemalt Eesti metsanduse kohta

Huvi ja teadlikkus riiklike metsandusandmete ja/või metsanduslase info osas

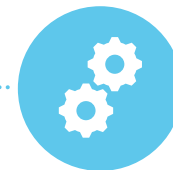
Huvi metsandusandmete vastu

Uuringu tulemusel selgus, et metsandusandmetest ja nendega seotud teemadest on huvitunud veidi üle poole kõigist vastajatest (55%), kuid riiklikke metsandusandmeid on otsinud 18% ning praktilisel eesmärgil kasutanud 11% kõigist vastajatest

Huvi põhjused

Riiklikke metsandusandmeid ollakse otsinud või kasutanud peamiselt huvist keskkonnateemade vastu, metsa omamise tõttu ning õppe-või teadustöö eesmärgil

Otsimine vs kasutamine

Riiklikke metsandusandmeid otsinud ja kasutanud sihtgruppide põhjused on sarnased, kuid kasutamise puhul tuleb metsa omamine rohkem esile

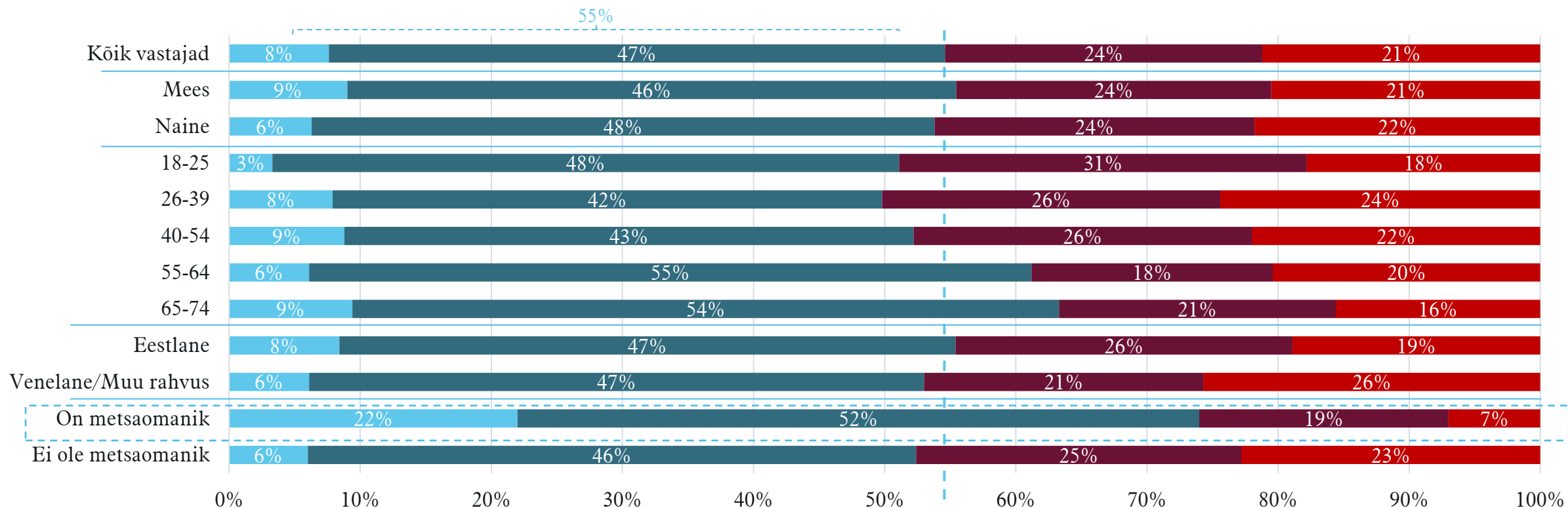
55% kõigist vastajatest on metsandusandmetest ja nendega seotud teemadest pigem või väga huvitatud. Huvi on selgelt suurim metsaomanike seas

Kui huvitatud olete üldiselt metsandusandmetest ja nendega seotud teemadest?

Metsandusandmete ja nendega seotud teemade all peame silmas mitmesugust teavet, mis on seotud Eesti metsade seisundi, kasutamise ja majandamisega.

■ Väga huvitatud ■ Pigem huvitatud ■ Pigem ei ole huvitatud ■ Üldse mitte huvitatud

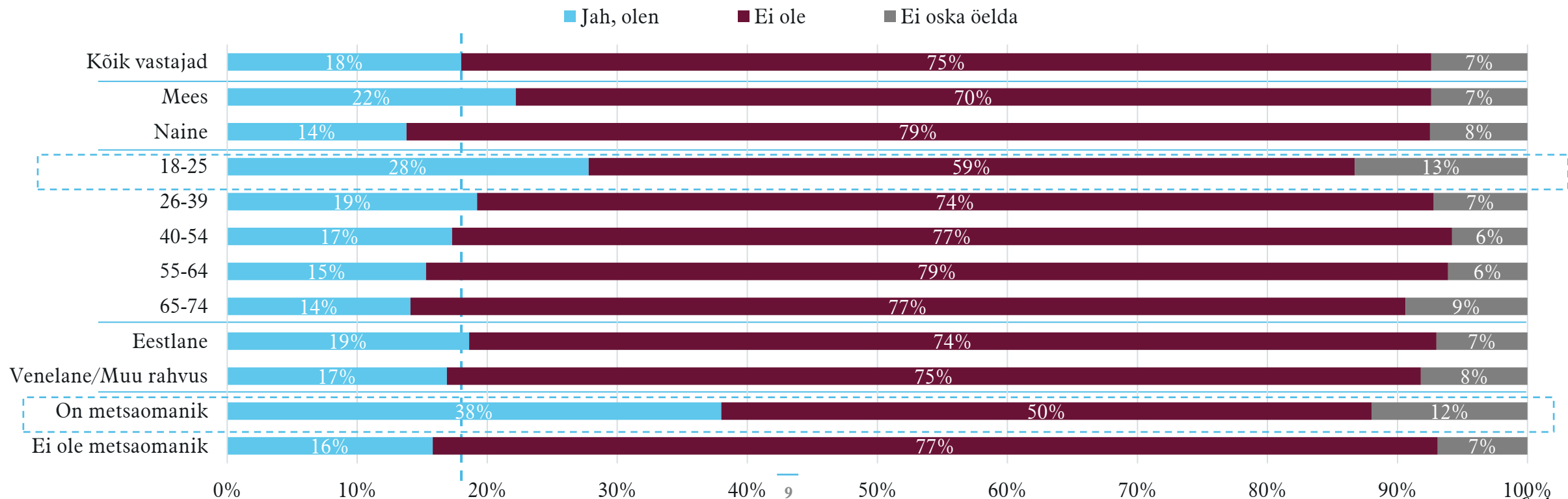

Kuigi 55% vastajatest tundis huvi metsandusandmete vastu, on riiklikke metsandusandmeid otsinud vaid 18%. Lisaks metsaomanikele on riiklikke metsandusandmeid otsinud keskmisest enam nooremaelised, kes tundsid metsandusandmete vastu huvi keskmisest vähem. Põhjuseks võib olla andmete otsimine näiteks õppetöö raames

Kas Te olete kunagi otsinud või kasutanud riiklikke metsandusandmeid?

Olen otsinud riiklikke metsandusandmeid

Riiklikud metsandusandmed on andmed, mida koguvad ja haldavad riigiasutused ja mis on üheks aluseks poliitika kujundamisel. Andmed on vajalikud, et jälgida, analüüsida ja toetada metsade kasvatamist, kaitset ja kasutamist. Need andmed hõlmavad muuhulgas teavet näiteks metsade pindala, puuliikide koosseisu, kasvutingimuste, raiemahtude, metsade tervisliku seisundi ja elurikkuse kohta või ka laiemalt Eesti metsanduse kohta.

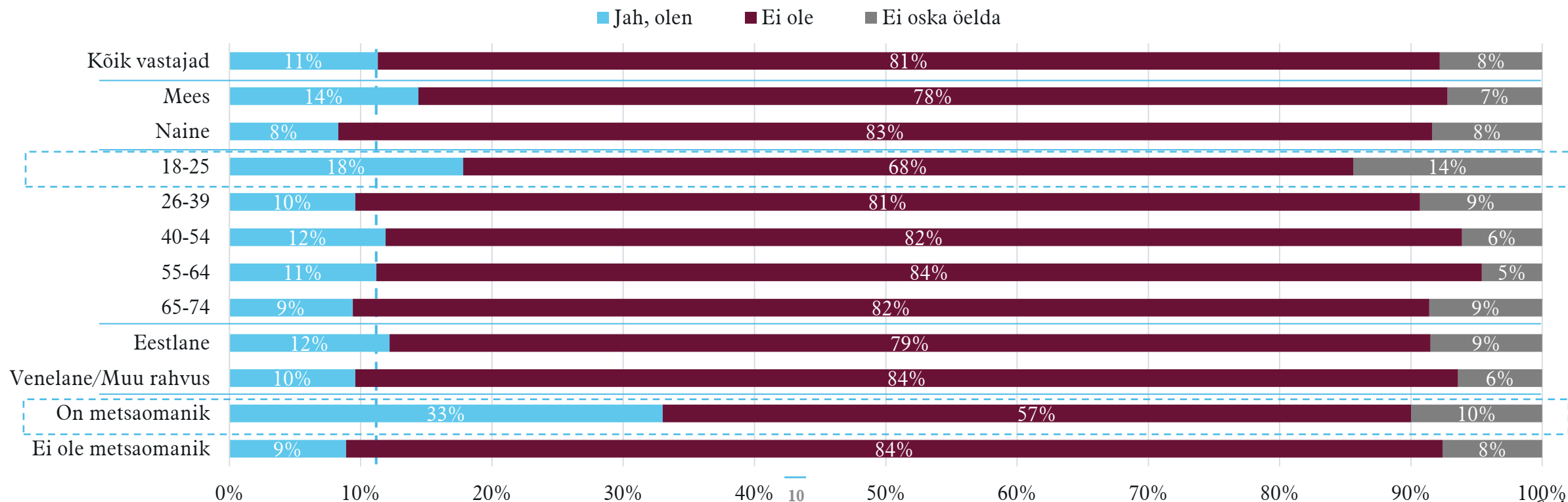

Riiklikke metsandusandmeid on kasutanud vaid 11% kõigist vastajatest. Keskmisest enam on andmeid kasutanud lisaks metsaomanikele ka noorem sihtrühm vanuses 18-25

Kas Te olete kunagi otsinud või kasutanud riiklikke metsandusandmeid?

Olen kasutanud riiklikke metsandusandmeid praktilisel eesmärgil

Riiklikud metsandusandmed on andmed, mida koguvad ja haldavad riigiasutused ja mis on üheks aluseks poliitika kujundamisel. Andmed on vajalikud, et jälgida, analüüsida ja toetada metsade kasvatamist, kaitset ja kasutamist. Need andmed hõlmavad muuhulgas teavet näiteks metsade pindala, puuliikide koosseisu, kasvutingimuste, raiemahtude, metsade tervisliku seisundi ja elurikkuse kohta või ka laiemalt Eesti metsanduse kohta.

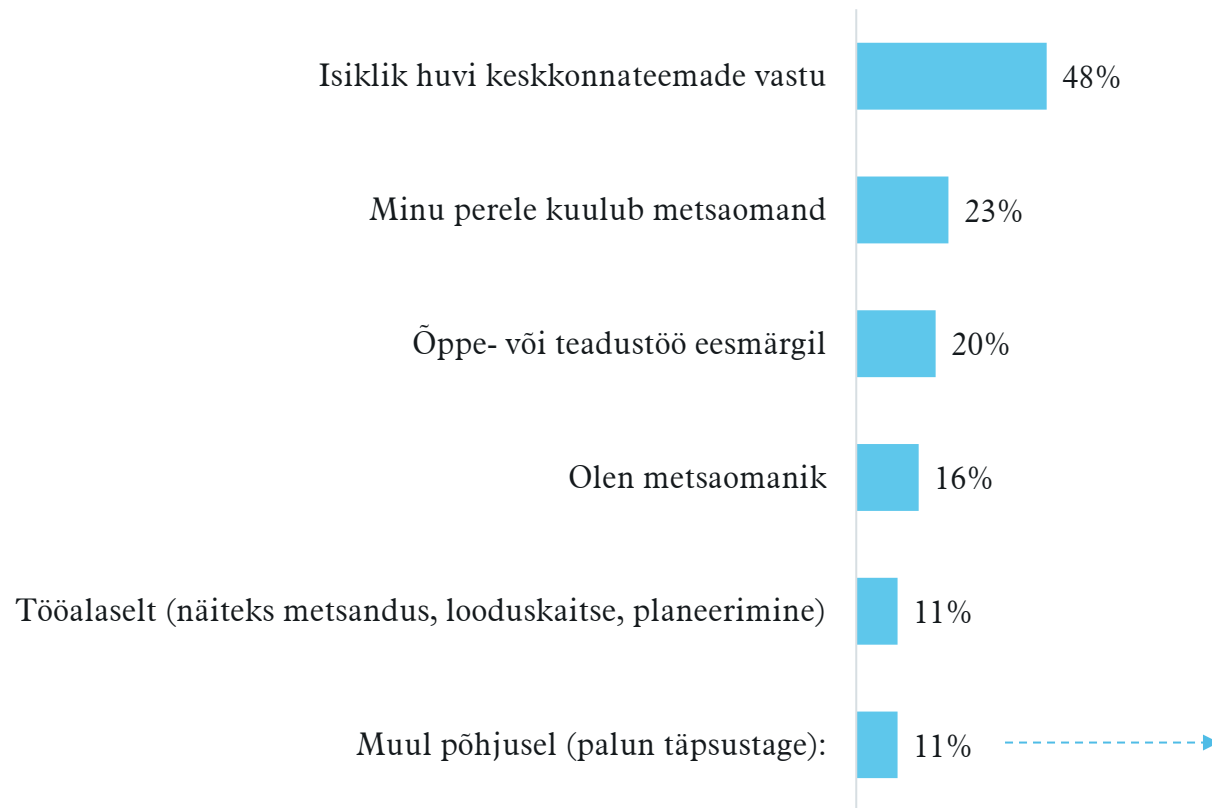

Riiklikke metsandusandmeid ollakse otsinud või kasutanud peamiselt huvist keskkonnateemade vastu, metsa omamise tõttu ning õppe- või teadustöö eesmärgil

Mis põhjusel olete riiklikke metsandusandmeid otsinud või kasutanud?

% kõigist vastajatest, kes on riiklikke metsandusandmeid otsinud ja/või kasutanud, n=209

- Enda kodu ümbrusesse jäävate RMK metsaaladele antud raielubade vaatamine
- Otsin puitu nikerdamiseks
- Tõin jõulukuuse riigi metsast
- Matkamine
- Seente ja marjade korjama minekuks (tõlge vene k.)
- Metsas puhkamiseks (tõlge vene k.)

Nii riiklikke metsandusandmeid otsinud kui ka kasutanud sihtgruppide põhjused on sarnased, kuid kasutamise puhul tuleb metsa omamine rohkem esile

Mis põhjusel olete riiklikke metsandusandmeid otsinud või kasutanud?

% vastajatest, kes on otsinud
riiklikke metsandusandmeid, n=180

Isiklik huvi keskkonnateemade vastu 49%

Minu perele kuulub metsaomand 22%

Õppe- või teadustöö eesmärgil 22%

Olen metsaomanik 15%

Töölaseks (näiteks metsandus, looduskaitse, planeerimine) 10%

Muul põhjusel 11%

% vastajatest, kes on kasutanud riiklikke
metsandusandmeid praktilisel eesmärgil, n=113

Isiklik huvi keskkonnateemade vastu 33%

Minu perele kuulub metsaomand 26%

Olen metsaomanik 23%

Õppe- või teadustöö eesmärgil 18%

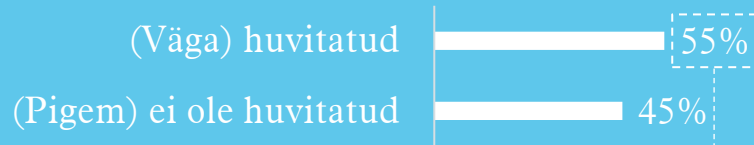
Töölaseks (näiteks metsandus, looduskaitse, planeerimine) 16%

Muul põhjusel 13%

1

Huvi metsandusandmete ja seotud teemade vastu

% kõigist vastajatest, n=1000

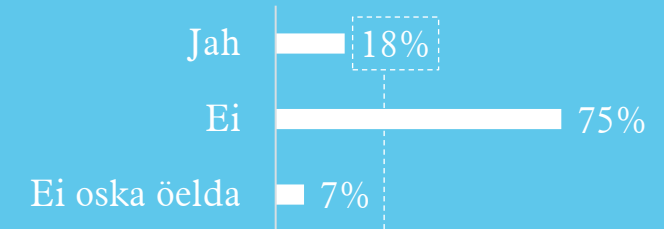

➤ 560,5 tuh elanikku

2

On otsinud riiklikke metsandusandmeid

% kõigist vastajatest, n=1000

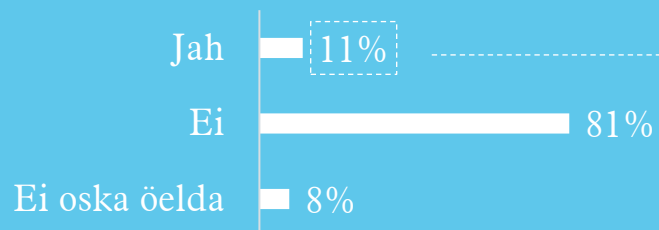
18% =

➤ 183,4 tuh elanikku

3

On kasutanud riiklikke metsandusandmeid

% kõigist vastajatest, n=1000

11% =

➤ 112,1 tuh elanikku

TULEMUSTE LAIENDAMINE ELANIKKONNALE

Eesti 18-74a elanikkond

-> 1 019 000

INFOALLIKAD

Infoallikad

Uuringu käigus kaardistati peamisi metsandusandmete kogumise infoallikaid. Selleks küsiti vastajatelt, kes on otsinud ja/või kasutanud riiklikku metsandusalast infot:

- milliseid allikaid nad on kasutanud riiklike metsandusandmete- ja/või metsandusalase info leidmiseks
- milliste riigiasutuste veebilehti või andmebaase nad on kasutanud riiklike metsandusandmete- ja/või metsandusalase info leidmiseks*

Vastajatelt, kes ei olnud otsinud ja/või kasutanud riiklikku metsandusalast infot küsiti:

- milliseid allikaid nad kasutaks riiklike metsandusandmete- ja/või metsandusalase info leidmiseks
- milliste riigiasutuste veebilehti või andmebaase nad kasutaks riiklike metsandusandmete- ja/või metsandusalase info leidmiseks**

**küsi kõigilt vastajatelt, kes on otsinud ja/või kasutanud metsandusalast infot riigiasutuste veebilehtedelt või andmebaasidest*

***küsi kõigilt vastajatelt, kes ei ole otsinud ja/või kasutanud metsandusalast infot riigiasutuste veebilehtedelt ega andmebaasidest*

Infoallikad

Enim kasutatud allikad

*Uuringu tulemusel selgus, et riiklikke metsandusandmeid ja/või metsandusalast **infot otsitakse ja/või kasutatakse enim riigiasutuste ametlikelt veebilehtedel ning andmebaasidest (73%), kuid olulisteks allikateks on ka meediaväljaanded (37%)***

Teadlikkus

*Vastajad, kes metsandusalast infot ja/või riiklikke metsandusandmeid otsinud ega kasutanud ei ole, teeksid seda samuti vajadusel peamiselt **riiklike asutuste ametlikel veebilehtedel ning andmebaasides (45%)**. Märgatav osa (33%) ei oskaks öelda, kust nad andmeid võiksid vajadusel otsida*

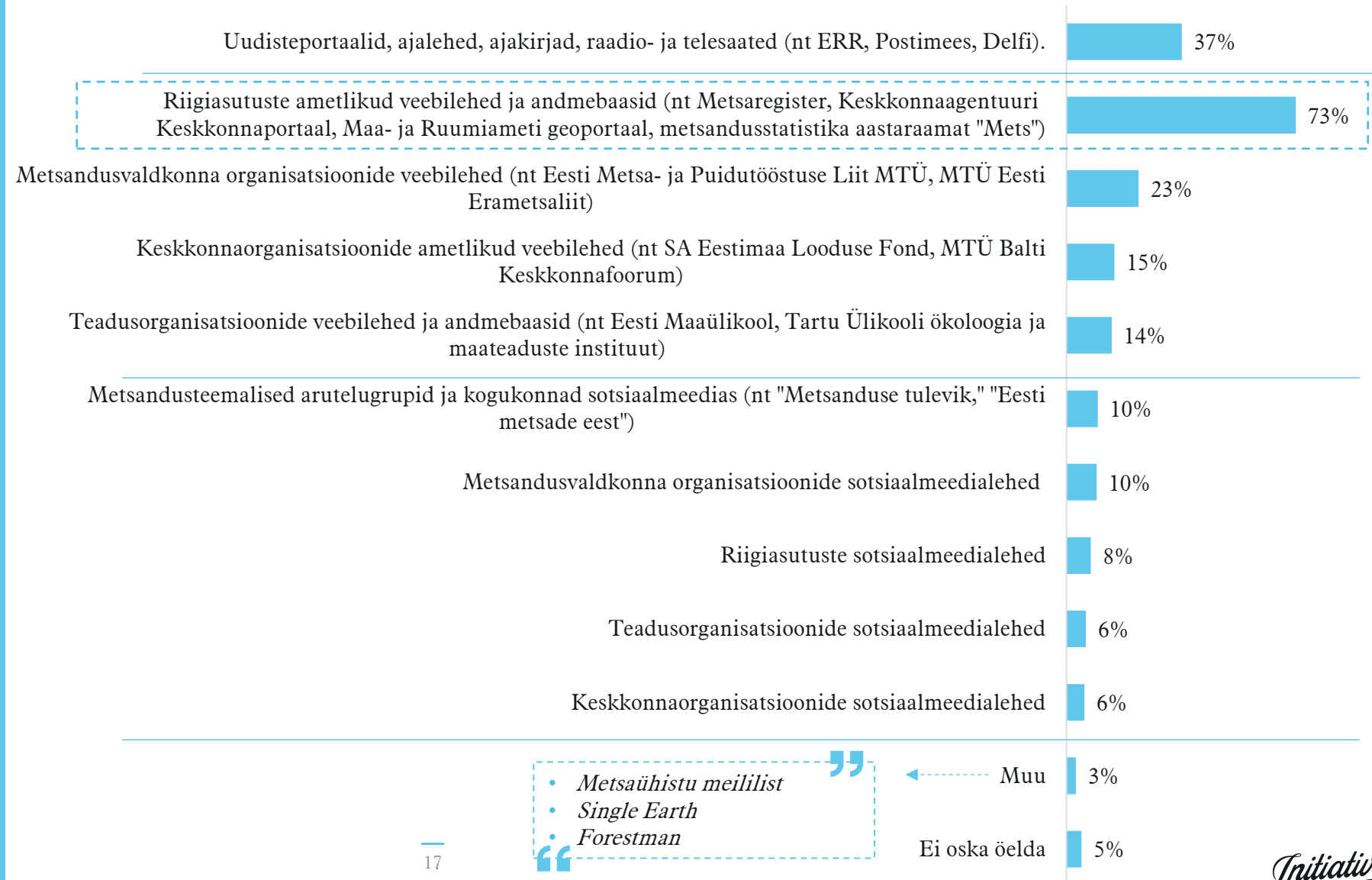
Riiklikud allikad

*Vastajad, kes on kasutanud info leidmiseks riigiasutuste ametlikke veebilehti ning andmebaase, on seda peamiselt teinud **Metsaregistri (60%), RMK (50%) ning Maa- ja Ruumiameti lehtedel (49%)**. Need, kes riigiasutuste veebilehtedelt veel infot otsinud ei ole, on teadlikud samadest allikatest*

Milliseid allikaid olete kasutanud riiklike metsandusandmete- ja/või metsandusalase info leidmiseks?

% kõigist vastajatest, kes [on otsinud](#) ja/või [kasutanud](#) metsandusalast infot, n=209

Riiklikke metsandusandmeid ja/või metsandusalast infot otsitakse enim riigiasutuste ametlikelt veebilehtedelt ning andmebaasidest, kuid olulisteks allikateks on ka meediaväljaanded

Info otsimise puhul on peamisteks allikateks samuti riigiasutuste ametlikud veebilehed ning andmebaasid

Milliseid allikaid olete kasutanud riiklike metsandusandmete- ja/või metsanduslase info leidmiseks?

% kõigist vastajatest, kes [on otsinud](#) metsandusalast infot, n=180

• Google
• Sõbrad
• Forestman

Milliseid allikaid olete kasutanud riiklike metsandusandmete- ja/või metsanduslase info leidmiseks?

% kõigist vastajatest, kes on kasutanud metsanduslase infot, n=113

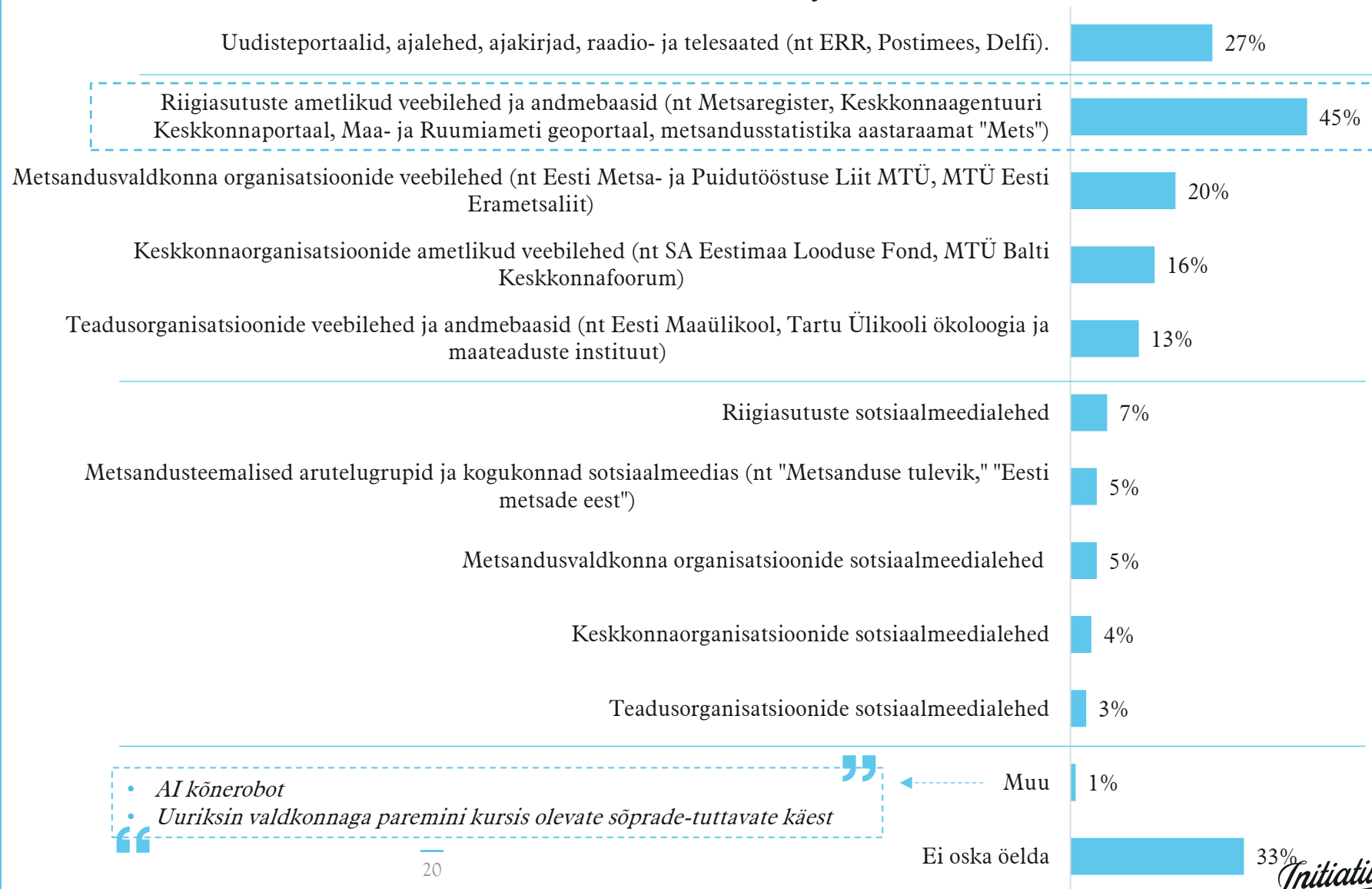
Vastajad, kes on metsanduslase infot kasutanud, on samuti tuginenud peamiselt riigiasutuste ametlikele veebilehtedele ning andmebaasidele

Milliseid allikaid kasutaksite riiklike metsandusandmete- ja/või metsanduslase info leidmiseks?

% kõigist vastajatest, kes ei ole otsinud ega kasutanud metsandusalast infot, n=791

Vastajad, kes metsandusalast infot ja/või riiklikke metsandusandmeid otsinud ega kasutanud ei ole, teeksid seda samuti vajadusel riiklike asutuste ametlikel veebilehtedel ning andmebaasides. Märgatav osa (33%) ei oskaks öelda, kust nad andmeid võiksid vajadusel otsida

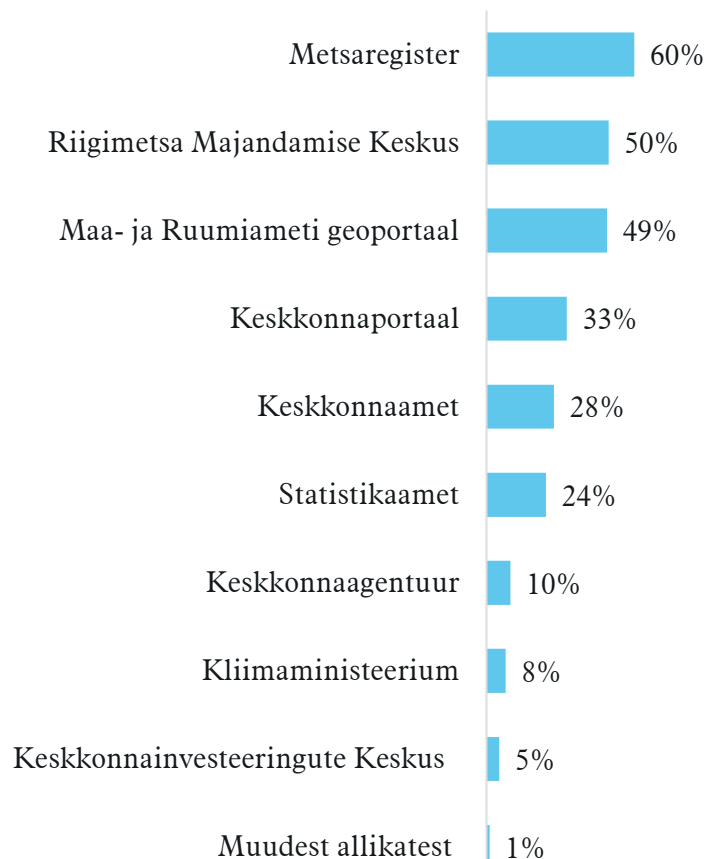

- AI kõnerobot
- Uuriksin valdkonnaga paremini kursis olevate sõprade-tuttavate käest

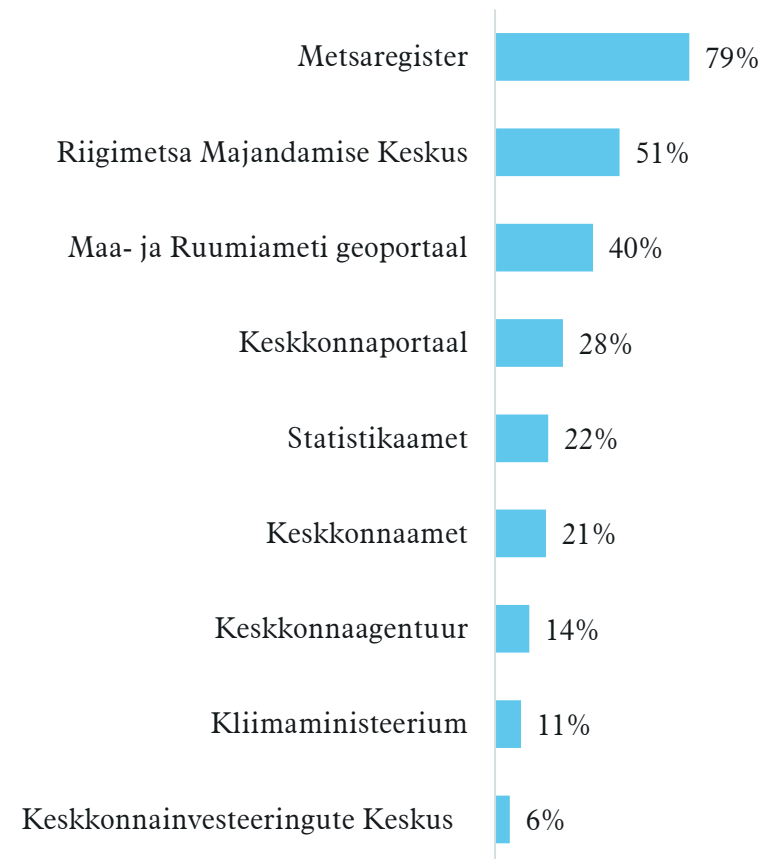
Milliste riigiasutuste veebilehti või andmebaase kasutaksite või olete kasutanud riiklike metsandusandmete- ja/või metsandusala info leidmiseks?

Vastajad, kes on kasutanud info leidmiseks riigiasutuste ametlikke veebilehti ning andmebaase, on seda peamiselt teinud Metsaregistri, RMK ning Maa- ja Ruumiameti lehtedel. Need, kes riigiasutuste veebilehtedelt veel infot otsinud ei ole, on teadlikud samadest allikatest ning oleksid vajaduse korral valmis neid kasutama

% kõigist, kes on kasutanud vastavaid allikaid info leidmiseks = 153

% kõigist, kes ei ole aga võiksid vajadusel kasutada vastavaid allikaid = 352

HOIAKUD JA NENDE KUJUNEMINE RIIKLIKE METSANDUSANDMETE SUHTES

.....

Hoiakud ja nende kujunemine riiklike metsandusandmete suhtes

.....

Üheks uuringu eesmärgiks oli kajastada erinevate elanikegruppide ootuseid ja hinnanguid Eesti riiklike metsandusandmete usaldusväärsusele, kvaliteedile ja kättesaadavusele ning anda ülevaade neid omadusi mõjutavatest teguritest. Samuti oli eesmärgiks selgitada välja, milliseid metsandusega seotud andmeid erinevad huvigrupid peavad vajalikuks digitaalsel kujul kättesaadavaks teha ning milliseid metsandusandmeid erinevad huvigrupid vajaksid. Selleks:

- paluti vastajatele hinnata riiklike metsandusandmete kättesaadavust, kvaliteeti ja usaldusväärsust enda kasutuskogemuse põhjal. Otsese kasutuskogemuse puudumise korral, paluti hinnang anda üldmulje põhjal, mis võib olla vastajal kujunenud näiteks meediast, aruteludest või muust infost
- küsiti, mille põhjal vastajate arvamus riiklike metsandusandmete usaldusväärsuse kohta kujunenud on
- küsiti, kuidas saaks vastajate hinnangul muuta metsandusandmete kättesaadavust ja kvaliteeti paremaks
- küsiti, milliseid metsandusandmeid on puudu ning millist infot oleks nende hinnangul vaja rohkem avalikustada ja/või digitaliseerida
- paluti vastajatel mõelda, millisel kujul nad eelistaksid riiklikke metsandusandmeid soovi korral näha

Hoiakud ja nende kujunemine riiklike metsandusandmete suhtes

Kättesaadavus

Uuringu tulemusel selgus, et riiklike metsandusandmete kättesaadavust on hinnanud (väga) heaks 32% ning halvaks 4% kõigist vastajatest, kuid vastajatest, kes on riiklikke metsandusandmeid kasutanud, hindab andmete kättesaadavust (väga) heaks 69% ning halvaks 5%

Kvaliteet

Riiklike metsandusandmete kvaliteeti peab (väga) heaks 29% vastajatest ning (väga) halvaks 6% vastajatest, kuid vastajatest, kes on riiklikke metsandusandmeid kasutanud, hindab andmete kvaliteeti (väga) heaks 64% ning halvaks 4%

Usaldusväärsus

Usaldusväärsuse hinnang on kvaliteediga sarnasel tasemel – 29% vastajatest peab seda (väga) heaks. (Väga) ebausaldusväärseks peab riiklikke metsandusandmeid 8% kõigist vastajatest ja (väga) heaks 61% ning (väga) halvaks 7% metsandusandmeid kasutanud vastajatest

Hoiakud ja nende kujunemine riiklike metsandusandmete suhtes

Usaldusväärseuse kujunemine

Meediaväljaanded on nii ebausaldusväärse kui ka usaldusväärse kuvandi peamised kujundajad: 45% hea või väga hea hinnangu ning 59% halva või väga halva hinnangu andnutest on öelnud, et meediaväljaanded on mõjutanud nende arvamust

Kättesaadavuse ja kvaliteedi tõus

Metsandusandmeid saaks muuta vastajate sõnul kvaliteetsemaks ja kättesaadavamaks peamiselt läbi avalikustamise suurendamise (38%) ning erinevate metsandusandmete kokku koondamise Keskkonnaportaali (27%)

Andmete täiendamine

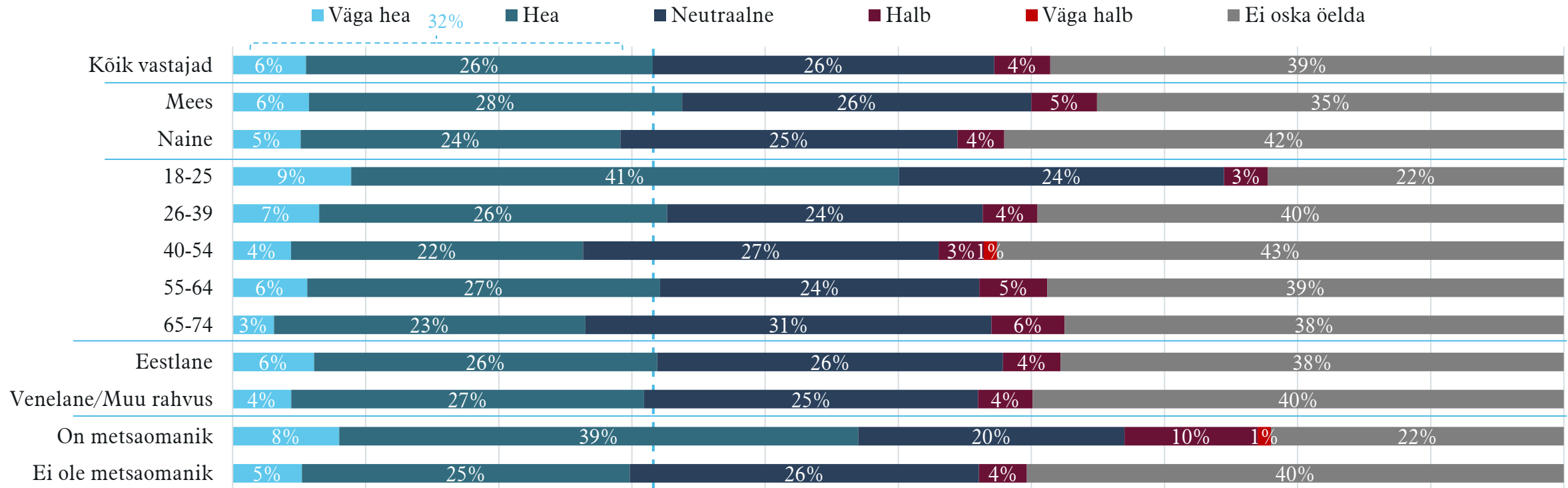
Vastajate sõnul on enim puudu raieandmetest (36%) ning metsa seisundi ja kahjustustega seotud andmetest (33%). Metsandusandmete esitamisel peetakse olulisimaks lihtsas keeles ülevaadete ja kokkuvõtete olemasolu (61%)

Riiklike metsandusandmete kättesaadavust on hinnanud (väga) heaks 32% ning halvaks 4% vastajatest. Neutraalse hinnangu andjate ning „ei oska öelda“ vastusevariandi valijate osakaal on kõrge – kokku 65% vastajatest, sest hinnangut küsiti ka vastajatelt, kel puudub otsene kogemus metsandusandmete kasutamisel

Palun hinnake riiklike metsandusandmete kättesaadavust:

Hinnake riiklikke metsandusandmeid enda kasutuskogemuse põhjal. Kui Teil puudub otsene kogemus metsandusandmete kasutamisel, palun hinnake üldmulje põhjal, mis on Teil on kujunenud näiteks meediast, aruteludest või muust infost.
 % kõigist vastajatest, n=1000

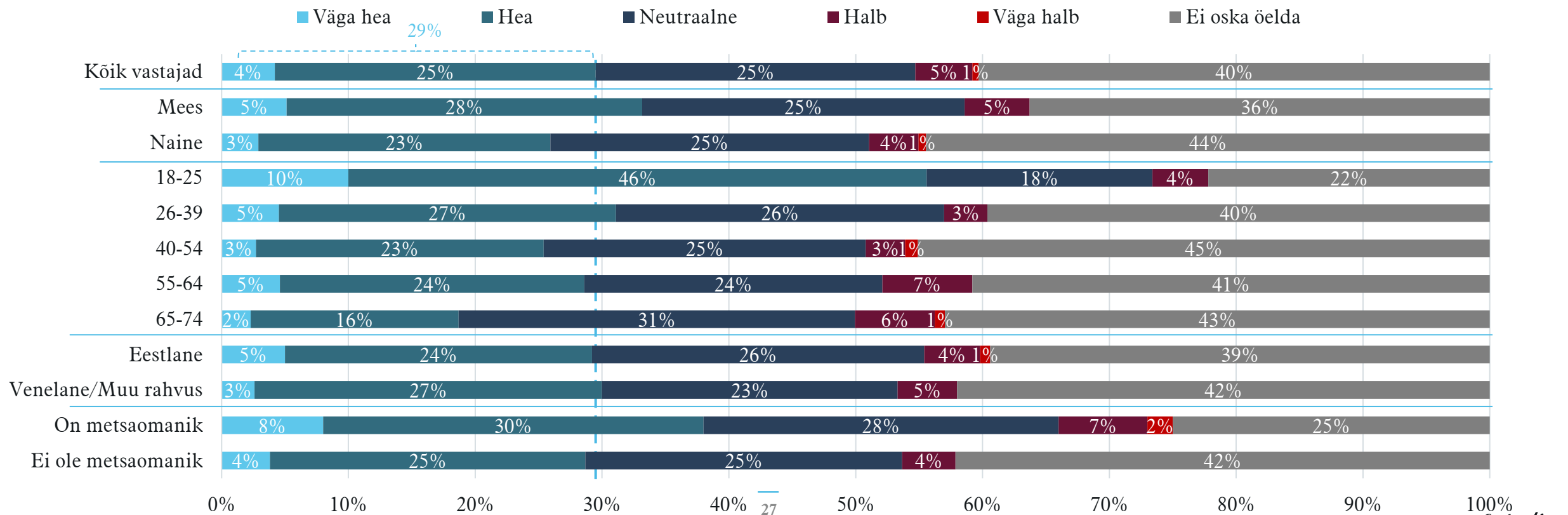

Riiklike metsandusandmete kvaliteeti peab (väga) heaks 29% vastajatest ning (väga) halvaks 6% vastajatest

Palun hinnake riiklike metsandusandmete kvaliteeti:

Hinnake riiklikke metsandusandmeid enda kasutuskogemuse põhjal. Kui Teil puudub otsene kogemus metsandusandmete kasutamisel, palun hinnake üldmulje põhjal, mis on Teil on kujunenud näiteks meediast, aruteludest või muust infost.

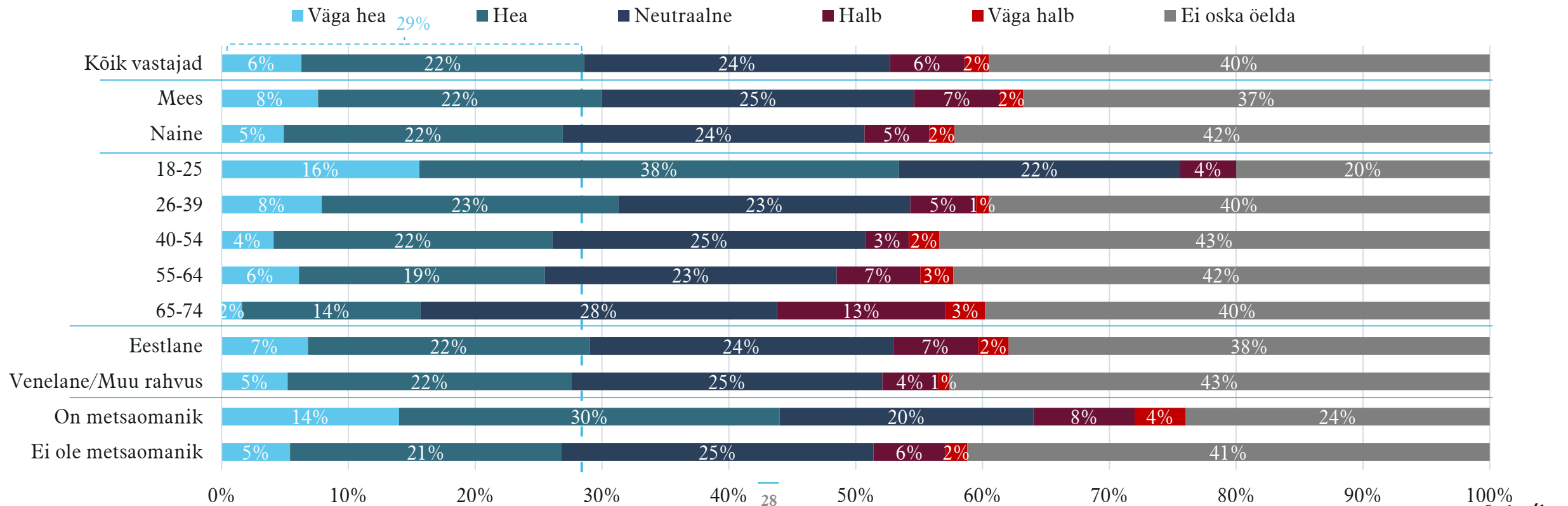

Usaldusväarsuse hinnang on kvaliteediga sarnasel tasemel – 29% vastajatest peab seda (väga) heaks. (Väga) ebausaldusväärseks peab riiklikke metsandusandmeid 8% kõigist vastajatest

Palun hinnake riiklike metsandusandmete usaldusväarsust:

Hinnake riiklikke metsandusandmeid enda kasutuskogemuse põhjal. Kui Teil puudub otsene kogemus metsandusandmete kasutamisel, palun hinnake üldmulje põhjal, mis on Teil on kujunenud näiteks meediast, aruteludest või muust infost.

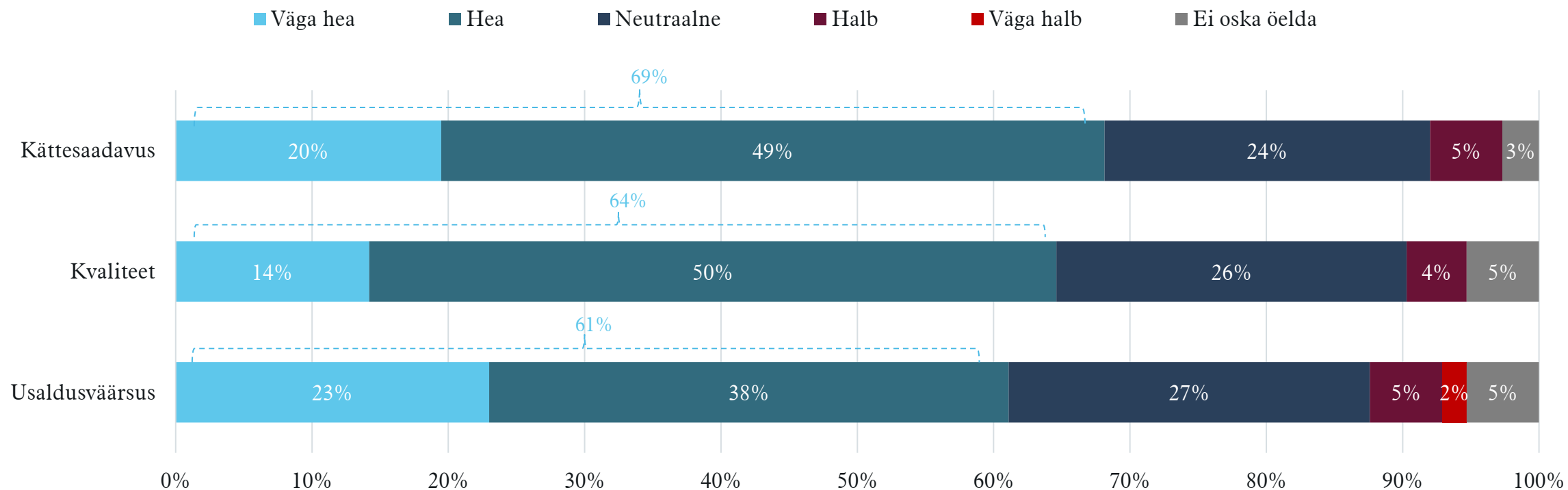

Vastajatest, kes on riiklikke metsandusandmeid kasutanud, hindab andmete kättesaadavust (väga) heaks 69% ning halvaks 5%. Kvaliteeti hindab (väga) heaks 64% ning halvaks 4% ja usaldusväärsus (väga) heaks 61% ning (väga) halvaks 7% metsandusandmeid kasutanud vastajatest

Palun hinnake riiklike metsandusandmete kättesaadavust, kvaliteeti ja usaldusväärsus:

Hinnake riiklikke metsandusandmeid enda kasutuskogemuse põhjal. Kui Teil puudub otsene kogemus metsandusandmete kasutamisel, palun hinnake üldmulje põhjal, mis on Teil on kujunenud näiteks meediast, aruteludest või muust infost.

% kõigist vastajatest, kes on riiklikke metsandusandmeid kasutanud= 113

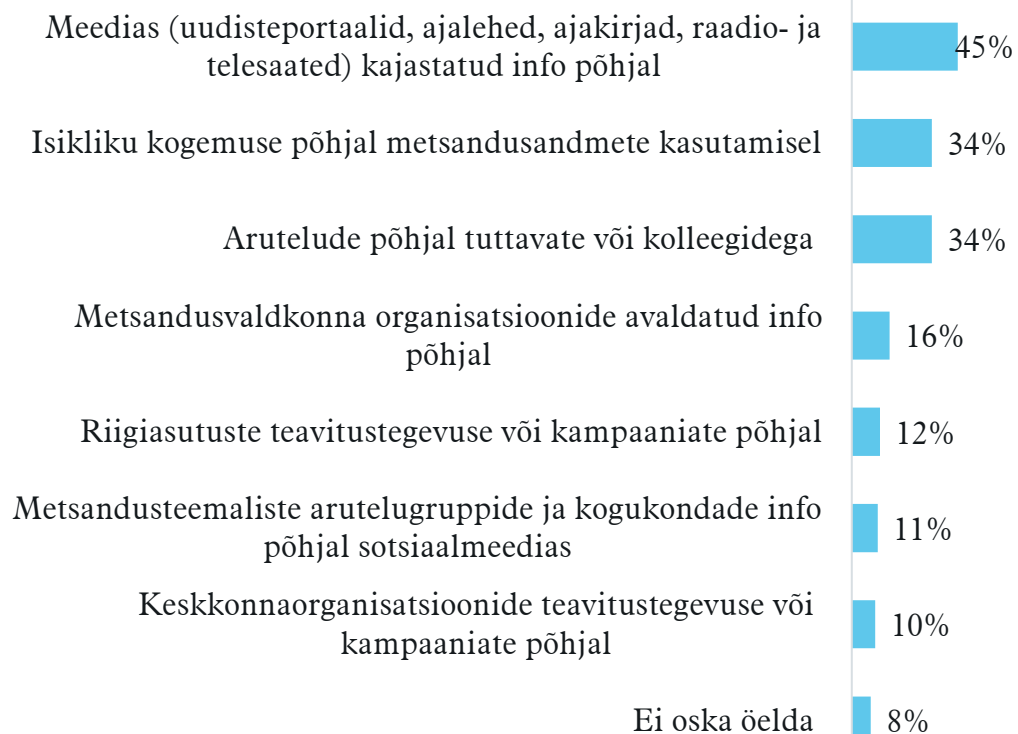

Nii ebausaldusväärse kui ka usaldusväärse kuvandi peamiseks kujundajaks on meediväljaanded

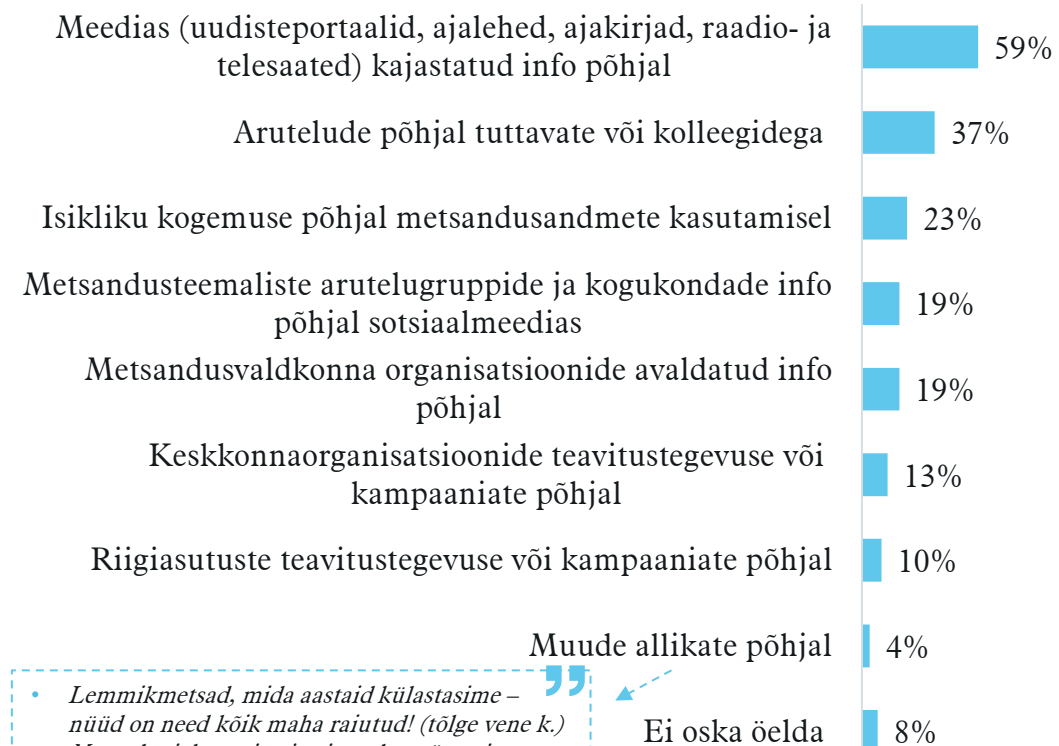

Mille põhjal on kujunenud Teie arvamus riiklike metsandusandmete usaldusvärsuse kohta?

*Hea või väga hea hinnangu andjad,
n=286 (29% kõigist vastajatest)*

*Halva või väga halva hinnangu andjad,
n=78 (8% kõigist vastajatest)*

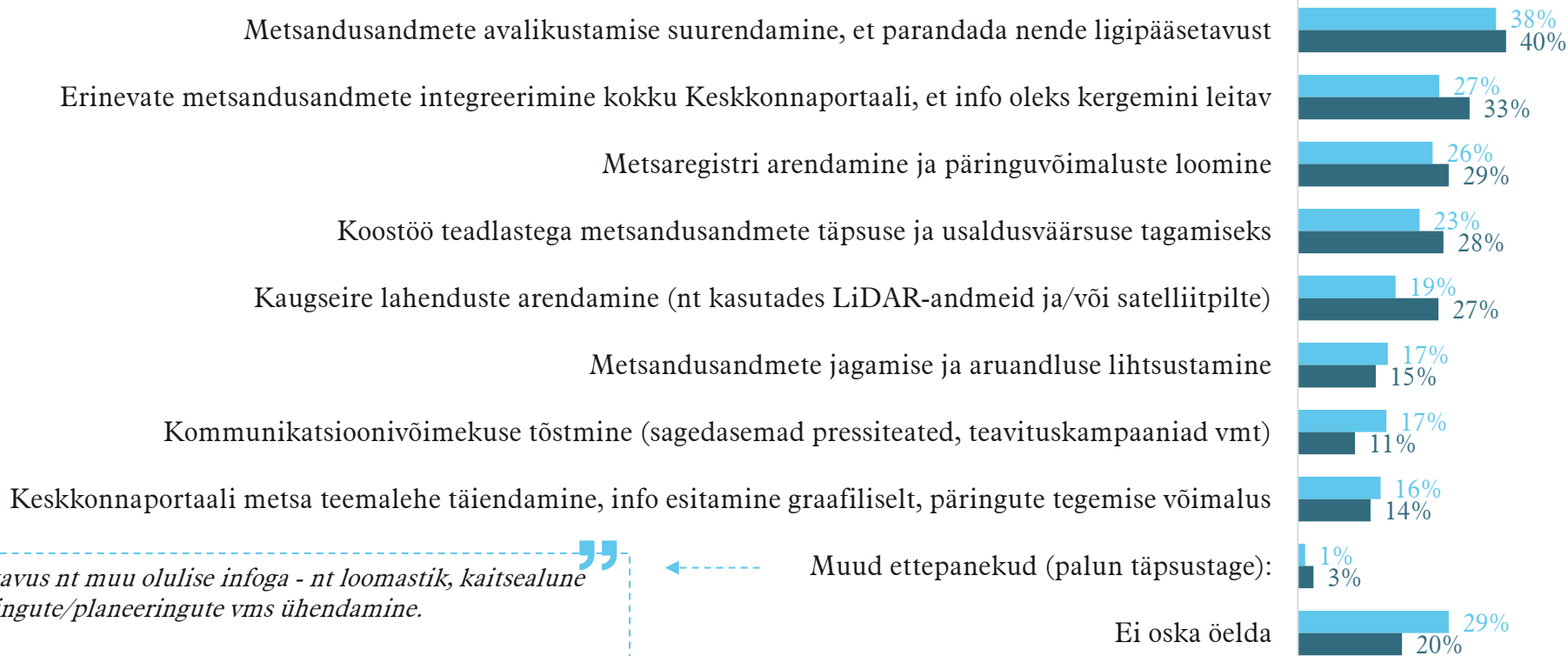
”
• Lemmikmetsad, mida aastaid külastasime – nüüd on need kõik maha raiutud! (tõlge vene k.)
• Metsades jalutamine ja visuaalne nägemine

Metsandusandmeid saaks muuta nii kõigi vastajate kui ka metsaomanike sõnul kvaliteetsemaks ja kättesaadavamaks läbi avalikustamise suurendamise ning erinevate metsandusandmete kokku koondamise Keskkonnaportaali

Kuidas saaks muuta metsandusandmete kvaliteeti ja kättesaadavust paremaks?

■ Kõik vastajad, n=1000 ■ Metsaomanikud, n=100

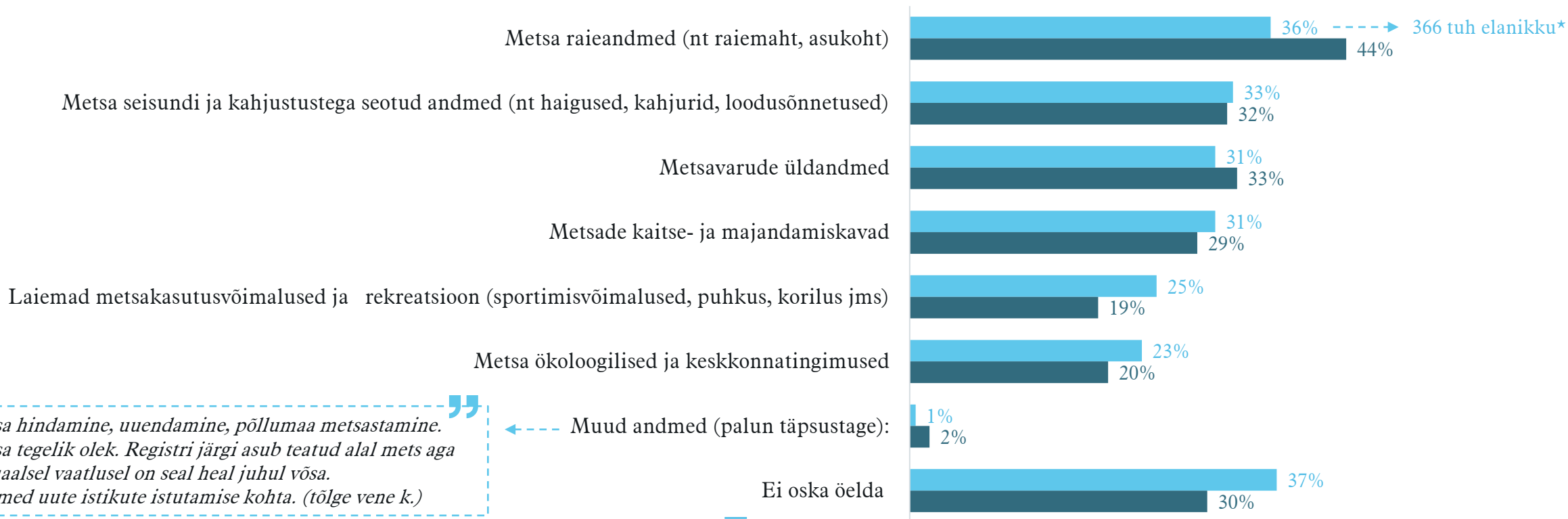
- Suurem linkidega ühendatavus nt muu olulise infoga - nt loomastik, kaitsealune loomastik, avalike infopäringute/planeeringute vms ühendamine.
- Eesti mets app.
- Metsaomanike andmed ei tohiks olla avalikult kättesaadavad. Sedasi on ka mets rohkem ohustatud ebaseaduslike tegevuste suhtes.

Nii kõigi vastajate kui ka metsaomanike sõnul on enim puudu raieandmetest

Milliseid metsandusandmeid on puudu või millist infot oleks Teie hinnangul vaja rohkem avalikustada ja/või digitaliseerida?

■ Kõik vastajad, n=1000 ■ Metsaomanikud, n=100

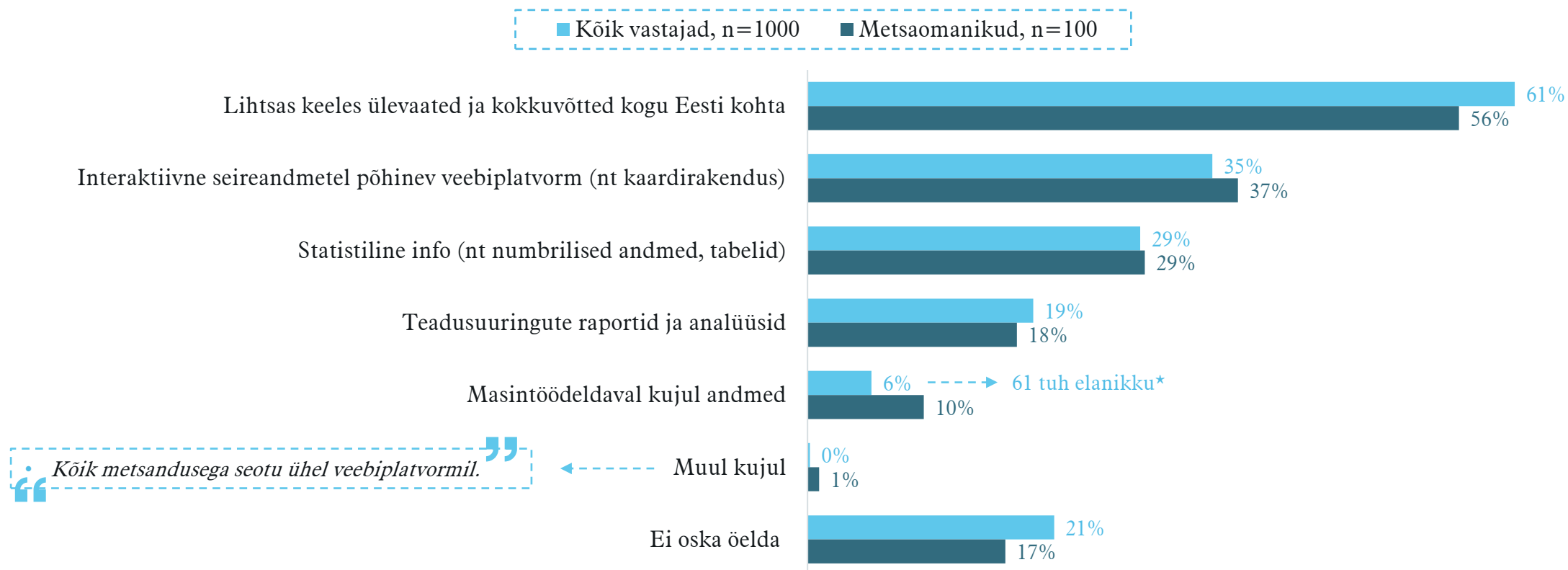

Metsandusandmete esitamisel peetakse olulisimaks lihtsas keeles ülevaadete ja kokkuvõtete olemasolu

Millisel kujul peaks riik metsandusandmeid esitama?

Palun mõelge, milline vorm oleks Teile kõige arusaadavam või millisel kujul eelistaksite neid andmeid soovi korral näha.

AITÄH!

KADRI TIRS

Turu-uuringute juht

kadri.tirs@initiative.ee

+372 53225250

HANNA LIISA HANGA

Projektijuht

hanna.hanga@norstat.ee

+372 56941461

Uuringu disain: Kadri Tirs

Uuringu aruanne: Kadri Tirs, Rines Künnapas

Andmekogumine: Norstat Eesti

Andmeanalüüs ja graafikud: Rines Künnapas

norstat

Endla 15, Tallinn

www.norstat.co

Initiative

Paldiski mnt 20, Tallinn

www.initiative.ee